

בית מדרו

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

ערש"ק
כ"ח אייר תש"פ
פרשת במדבר
מפטיירן: מנחם מנדל (שמואל א ב')
ערב ראש חודש
המולד יום שישי שעה 12:42-13:11 הלקים

עלון מס' 252

רבינו תם	צאת השבת	הדלקת נרות שבת	העיר
21:05	20:11	19:19	ירושלים
21:03	20:09	19:17	תל אביב
21:06	20:11	19:20	חיפה
21:02	20:08	19:17	באר שבע

אין לקרוא בעלוון בשעת התפילה

הליכות עולם

מרן הראשון לציון

הגאון הגדול רבי יצחק יוסף שליט"א

שיעורו השבועי

של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בבית"ד העלוון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

כותב השיעור: הרב **דביר פריץ שליט"א**
עורך השיעור: הגאון רבי **יצחק לוי שליט"א**
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

הלכות ברכת הגומל

נוסח ברכת הגומל. קטן בברכת הגומל. עליית קטן לתורה בשבת ובשני וחמישי. עליית קטן למפטיר. דרך החינוך הנכונה. כוחה של הלכה מול מנהג. אם חוששים בקטן לסב"ל. נשים בברכת הגומל. אלו ברכות מברכים בשם ומלכות. שומע כעונה. מצוות צריכות כוונה.

נוסח ברכת הגומל

א. בשיעורים הקודמים דיברנו בהלכות ברכת הגומל, והבאנו דברי הגמרא בברכות (נד:): אמר רב יהודה אמר רב, ארבעה צריכים להודות - דהיינו לברך ברכת הגומל - יורדי הים, הולכי מדברות, ומי שהיה חולה ונתרפא, ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא. מאי מברך? אמר רב יהודה, ברוך גומל חסדים טובים. אולם הרי"ף (דמ"ג ע"א מדיף ה"ף), הרמב"ם (פי' מהלכות ברכות ה"ח) והרא"ש (פ"ט דברכות סימן ג) והטור (סימן רט) ורוב הראשונים גרסו בנוסח הברכה: הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב. מרן בבית יוסף (י"ט סימן) כתב בפירוש נוסח ברכת הגומל, הגומל לחייבים וכו' כלומר אפילו לאותם שהם חייבים דהיינו שהם רשעים, דתרגום (בראשית יח, כג) רשע - חייבא, עם כל זה גומל להם טובות, וגם אני אף על פי שאיני הגון גמלני כל טוב.

קטן בברכת הגומל

ב. בשו"ת מהר"ם מינץ' (סימן יד) דן בענין קטן שהיה חולה והבריא, ועלה לתורה לקרוא מפטיר והפטרה, ושאל אם יברך הגומל, וכתב שקטן לא יברך הגומל, כי איך יאמר "הגומל לחייבים טובות", הלא חייבים הכוונה

1 מהר"ם מינץ' היה לפני כ-500 שנה תלמידו של התרומת הדשן, והוא נחשב אחרון חשוב, כי בערך בזמנו נגמרה תקופת הראשונים והחלה תקופת האחרונים, ובאותה תקופה היו גם מרן הבית יוסף והרדב"ז. ספרו של רבי משה מינץ' נדפס בשנת שט"ז אחר פטירתו של מרן הבית יוסף שנפטר בשנת של"ה.

בתקופת מרן הבית יוסף, בשנת של"ב - שלש שנים לפני פטירתו, התחוללה מגפה קשה בארץ, ושר בית הווהר רבינו האר"י ז"ל נפטר במגפה, וגם הרדב"ז נפטר במגפה. וגם מהר"ם מינץ' נעשה חולה מאוד על ערש דווי מחמת המגפה שהייתה בתקופתו, ולבסוף ניצל. לפעמים הקדוש ברוך הוא לוקח את צדיקי הדור כדי לכפר על הדור, אנתנו לא יודעים חשבונות שמים.

לרשעים שעשו עבירות, אבל הקטן שהוא פחות מגיל בר מצוה אם עובר עבירה אינו נעשה חייב ואינו נענש. ובפרט שלדעת רוב הראשונים הקטן פטור לגמרי מהמצוות, והמצוה היא רק על אביו לחנכו. אלא מה תאמר שאומר "לחייבים" על העבירות של אביו, כי בעוון אבות בנים מתים (עי' שבת לב:), אבל אין זה כיבוד אב שיאמר על אביו בבית כנסת שהוא חייב. לכן כתב מהר"ם מינץ' שמנהגם שקטן לא מברך ברכת הגומל.

אם קטן עולה בשני וחמישי

ג. מהר"ם מינץ' הזכיר בדבריו שהקטן עלה לתורה לעליית מפטיר. והנה מקור הדבר שקטן עולה לתורה הוא בגמרא במגילה (כג:), הכל עולים למנין שבעה, ואפילו קטן? יש מחלוקת גדולה בפוסקים אם קטן עולה לתורה גם בשני וחמישי או דוקא בשבת, יש אומרים שקטן עולה דוקא בשבת שיש שבעה עולים, אבל בשני וחמישי יש רק שלושה עולים ומהם עולה רק ישראל אחד, וצריך לכבד את הגדולים. ומדייקים כן ממה שמרן השלחן ערוך הביא את הדין שקטן עולה למנין שבעה בהלכות שבת (סימן רפב סעיף ג), ולא בהלכות קריאת התורה בשני וחמישי (סימן קלה). מצד שני יש לומר סברא הפוכה, בשבת הבית כנסת מלא מפה לפה באנשים גדולים וחשובים, וזה חידוש לומר שקטן יעלה בשבת, ואם עולה בשבת כל שכן שעולה בשני וחמישי. אנתנו תופסים למעשה שבדרך כלל לא מעלים קטן לתורה בשני וחמישי, אבל אם כמה שבועות סמוך לבר מצוה רוצים לעשות לו מסיבה בכותל המערבי וכדומה, נוהגים להעלותו לתורה גם בשני וחמישי.

2 שם אמרו עוד: ואפילו אשה, אבל אמרו חכמים אשה לא תקרא בתורה, מפני כבוד צבור. חכמים לא אמרו עוד טעם שאשה לא תעלה, כדי שלא תהיה דומה לרפורמים, כי אז לא היו רפורמים... אבל בזמננו גם זה טעם נכון, שלא יבואו לעשות שינויים בתורה שלנו.

השבוע זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
קרלין בת זוסן
זרע קודש במהרה

לכל המעוניין שזכות עלון "בית מרן" יוקדש עבורו לתפילה ולרואה שליטה או להבדיל לעמילי נשמת
חייגו: *5290

"עשה לך רב והסתלק מהספק"

בכל שאלה,
רבי אגודת 'בית מרן'
נמצאים פה בשבילך!

24 שעות ביממה ברצף

24 *5293 *שלוחה 1

תוכן העניינים:	עמ' 4-1	השיעור השבועי
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א		
פרשת במדבר	עמ' 5	הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בעקבות רבותינו	עמ' 5	רבי שלמה אליעזר אלפנדי זצוק"ל
מאור ישראל	עמ' 6	הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
אקטואליה בהלכה	עמ' 6	הרב אברהם דניאל שליט"א
לחיות עם האמונה	עמ' 7	הרה"ג רבי י. ישראל לונאסי שליט"א
אתגרים בחינוך	עמ' 7	הרב אברהם ברזילאי שליט"א
נפלאות הבריאה	עמ' 7	יתוש
בחסדך בטחתי	עמ' 8	הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

אנשים הנמצאים בבידוד יכולים להתפלל תפילות במניין בשידור ישיר
לפרטים: להתקשר למוקד הליכות 'בית מרן' *5293 *שלוחה 16

לתשומת לב! עקב המצב, העלוון יצא רק במייל ולא בדפוס

יש לדעת שאין כאן חשש ברכה לבטלה, כמו שכתבו התוספות (ר"ה לג. סד"ה הא) שקטן לא מוזהר על לאו דלא תשא⁹, ולפי דבריהם ניתן לחנך קטן לברכות אף שמהדין אינו צריך לברך, כגון בספירת העומר שגדול ששכח יום ולילה לא ימשיך לספור בברכה, כי חוששים לדעת בה"ג שכל מצות ספירת העומר היא מצוה אחת, מדין "תמימות". אבל קטן ששכח יכול להמשיך לספור בברכה, כדי שיתחנך לספור את העומר, ולא חוששים שכשיהיה גדול וישכח לספור יחשוב שלהלכה ממשיך בברכה, ולא אומרים "דילמא אתי למסרך". ועוד, כי מהר"ם מינץ אמנם טען שאם יברך הגומל יפגע בכבוד אביו, אבל לא טען שיש בזה חשש ברכה לבטלה. ומכיון שאין לחוש לברכה לבטלה, כדאי להנהיג את הדבר הזה שקטן יברך הגומל, כמו שכתב החיד"א שהמנהג לברך, ובמקום מנהג לא אומרים ספק ברכות להקל, וכעת אחר המגפה אנשים הבריאו וחזרו מהמלונות, ויברכו הגומל, גם הקטנים יברכו הגומל, למה שיצאו ידי חובה על ידי אחרים אם יכולים לברך בעצמם. לכן אני קורא לגבאי בתי הכנסת, לאפשר לקטנים לעלות לתורה ולברך הגומל.

לקרב את צעירי הצאן

ז. לפני כשלושים שנה הגעתי למושב של תימנים, ובשבת שם קראו מקרא ותרגום, זה לוקח הרבה זמן, בינתיים לקחתי חומש ועיניתי ברש"י ובמפרשים. והנה ילד אחד עלה לקרוא בתורה והיו לו כמה וכמה טעויות, זקן אחד תפס אותו וזרק אותו, העיף אותו לכל הרוחות... לא אהבתי את זה, אחרי קריאת התורה אמרו לי לדרוש, ודיברתי על זה, אמרתי: אז מה אם הוא טעה, צריך לקרב את הילדים ולחנך אותם בנועם שיקראו בתורה ויברכו, וסיפרתי להם: אני רואה כאן הרבה נערים שיושבים על הגדר מחוץ לבית הכנסת ולא נכנסים לתפלה, ומפספסים וצוחקים, אתם יודעים למה? כי כשהיו קטנים כעסו עליהם וגרשו אותם, "כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה'" (שמואל א' כו, ט), זו לא השיטה, הדרך הנכונה היא לקרב אותם בחיבה. וכעת כשהקטן הבריא מחוליו, זו הזדמנות לתת לו לעלות לתורה ולברך הגומל.

הגומל בלילה

ח. החתם סופר (בתשובה חאו"ח סימן נא) חידש דבר מעניין, שלא מברכים ברכת הגומל בלילה, כי ברכה זו היא במקום קרבן תודה שלא מקריבים בלילה, רק הקטר חלבים ואברים הוא בלילה (ברכות ב.). האמת היא שאנחנו נוהגים - וכך היה המנהג אצל מרן זצ"ל - בברית יצחק שהיולדת באה ועומדת בפתח ומברכת הגומל בפני עשרה, ולהלכה אין לחוש לדברי החתם סופר, ומה שברכת הגומל היא במקום קרבן תודה הוא דרוש בעלמא, וכי מעתה נאמר שברכת הגומל היא מצוה שהזמן גרמא - שהרי לא מברכים בלילה - ונשים יהיו פטורות?! תיכף נראה את דברי הפוסקים שגם נשים מברכות הגומל. ולכן אשה יכולה לברך הגומל בברית יצחק בלילה גם לכתחילה, כי סוף סוף יש שם עשרה אנשים. לידה זו סכנה טבעית, לכן כתוב (בשלחן ערוך סימן של סעיף א) שיש לעשות בשינוי את המלאכות שעושים בשבת בשביל היולדת, כי זה לא פיקוח נפש רגיל, אלא דבר טבעי, אבל מכיון שיש אפשרות שתבוא לידי סכנה, לכן במשך שבעה ימים מהלידה היא בגדר חולה, ואפילו אם היא לא מרגישה אבל יש לה חולשה, ואחר שבעה ימים תברך הגומל.

נשים בברכת השבח וההודאה

ט. גם נשים מברכות את כל ברכות השבח וההודאה כמו האנשים, אשה ששמעה רעמים תברך "שכוחו וגבורתו מלא עולם", ועל ברקים תברך "עושה מעשה

9 ספירתי כמה פעמים, כשהיינו קטנים מאוד מרן זצ"ל היה מחלק לנו קלמנטין או תפוז - הפירות אז היו יקרים מאוד או שמרן היה עני... וכל אחד היה מקבל פלה, ואם היה פלח מיותר מרן היה אומר לנו: תברך עוד פעם "העני", כדי לחנך אותנו להתרגל בברכות. כמה שמעו את הסיפור, וחשבו שזה היה כשהיינו מעל גיל חינוך, ולא הבינו: איך יכול להיות, וכי חינוך אתכם לברכה לבטלה?! אבל אני מדגיש שזה היה כשהיינו קטנים מאוד בגיל שנתיים או שלוש, ודאי פחות מגיל חינוך. אני לא זוכר, אבל כך סיפרו לי. יש רב אחד שאומר שהוא זוכר מגיל שנתיים, אולי הוא חולם חלומות... כי אדם מתחיל לזכור בערך כשמוגיע לגיל חינוך, ונהיה לו יותר ישוב הדעת.

כשהיינו קטנים מאוד מרן זצ"ל היה נותן לנו בסוכות לימון, לא לתה, אלא במקום אתרוג לנענע עם הלובב... והיו אנשים צוחקים עלינו, אבל מרן היה אומר לנו: זה בסדר... כי היינו פחות מגיל חינוך, ומעל גיל חינוך יש לחנך לקיים את המצוות בכשרות. [א.ה. על' בסוכה (ב) כי תאמרו בני קטנים הוו וכו'. ודו"ק].

בראשית". ואם ראתה קוף או פיל בגן חיות, גם היא תברך "משנה הבריות", בשם ומלכות כמובן¹⁰. וכן הברכה שמברך הרואה את בית הקברות אחת לשלושים יום, "אשר יצר אתכם בדין" וכו'¹¹, גם אשה תברך ברכה זו. כל אלו ברכות שאין הזמן גרמא, ונשים חייבות בהן.

נשים בברכת הגומל

י. למרות שנשים מברכות ברכות ההודאה כמו האנשים, מחדש בשו"ת הל"ק ט (ח"ב סימן קסא) לרבי יעקב חאגיז - היה לפני כ-350 שנה - שהנשים לא מברכות הגומל, כיון שיש לברכה בפני עשרה אנשים¹² ולא צנוע שאשה תברך בפניהם, "כל כבודו בת מלך פנימה" (תהלים מה, ד). אולם הרבה אחרונים חלקו על זה, ומהם הכנה"ג (סימן ר"ט הגב"א אות ג), כי יכולה לעמוד בפתח או בעזרת הנשים ולברך ברכת הגומל. בינתיים אנחנו מתפללים בחצרות, ונקווה שבקרוב נוכל לשוב לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, ויכולה לעמוד בחדר מדרגות וכדומה ולברך. ואם בעלה גם כן היה חולה, או נסע מעיר לעיר, יברך ויכוין להוציאה ידי חובתה.¹³

לברך בשביל אחר

יא. הרמ"א (בדרכי משה סימן ר"ט, ובהגה סיף ד) כתב שאדם יכול לברך הגומל על רבו או אוהבו, וגם בעל יכול לברך על אשתו¹⁴. אבל הלכה כדעת מרן הבית יוסף (שם) שעל אשתו ואוהבו לא יברך, זו ברכה לבטלה, וספק ברכות להקל.

שומע כעונה בברכת הגומל

יב. דין שומע כעונה שייך גם בברכת הגומל וכמו שכתב הטור (סימן ר"ט), ולכן יכול לכוין על כל אדם ששומע, וגם על אשתו, יכוין להוציאם ידי חובה, והם יתכוונו לצאת, ויוצאים ידי חובה. ומרן הבית יוסף שם כתב, ומה שכתב רבינו שאחד יברך והשני יצא ידי חובה ויענה אמן, אתיא כמאן דאמר מצוות צריכות כוונה, אבל למאן דאמר מצוות צריכות כוונה, גם בלי כוונה כל מי ששמע את הברכה יצא ידי חובתו. ולהלכה מצוות צריכות כוונה, כמו שפירש בשלחן ערוך לעיל (סימן ס סעיף ד). ומרן הביא גם בהלכות ברכות הנהנין (סימן ר"ג סעיף ג) שכדי לצאת ידי חובה צריך כוונה ושומע ומשמיע. נמצא שגם מצוות דרבנן - כמו ברכת הגומל וברכות הנהנין - צריכות כוונה.

חוששים לדעה החולקת בספירת העומר

יג. בהלכות ספירת העומר (סימן תפט סעיף ד) כתב מרן: מי ששואל אותו חבירו בין

10 כל הברכות שיש במסכת ברכות יש לברכם בשם ומלכות, מה שאין כן ברכת "ברוך שפטרני מענישו של זה", שמקורה מדברי רב יהודאי גאון (הובא בארחות חיים הל' ברכות אות נח) - שהיה לפני כמעט אלף שנים - שכאשר בנו נעשה בר מצוה בירך "ברוך שפטרני" בשם ומלכות. וכן נהג מהר"ל (הל' קריאת התורה דף ס"ג ע"א), והביא שכן הוא גם במדריכי הגדול. אבל היום לא נוהגים לברך ברכה זו בשם ומלכות, כמו שכתבו הרא"ש (בפ"ח דבכורות הל' פדיון כבוד ס' א) והאגור (הל' ברכות ס' פז), שכל ברכה שלא מוזכרת בתלמוד לא מברכים בשם ומלכות.

וכן ברכת "שעשני כרצוני" לאשה, אנחנו האנשים מברכים "שלא עשני אשה", כי ב"ה זכינו לקבל מצוות רבות שהזמן גרמא שהאשה פטורה מהם, והנשים לא שייכות בברכת "שלא עשני אשה", ולכן אומרות "ברוך שעשני כרצוני", בלי שם ומלכות. יש סידורים של מרוקאים שכתבו ברכת שעשני כרצוני בשם ומלכות. אבל למה להכשיל את הצבור?! כבר הארכנו בליקוט יוסף (סימן מו סעיף יז) שהנכון לברכה בלי שם ומלכות, והיסוד הוא מדברי הרא"ש והאגור הנ"ל. וכן אדם שקבע מזוזה ולא בירך, כגון ששכח ואחר זמן נזכר, המגן אברם (ס' ט"ס ס"ק א) מחדש שיעמוד ליד המזוזה ויברך: "ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם אשר קדשנו במצוותיו וצונו לדור בבית שיש בו מזוזה". אולם כל האחרונים חלקו על המגן אברם, כי לא מצונו נוסח ברכה כזה, כל מה שת"קנו הוא, שכאשר בעל הבית קובע מזוזה מברך "לקבוע מזוזה", ואם מכבד בחנוכת בית את הרב או אורח אחר שיקבע, מברכים "על קביעת מזוזה", אבל לא מצונו נוסח אחר.

11 יש שתלו את נוסח הברכה בשער בית החיים, אבל יותר נכון לתלות את נוסח הברכה בפנים, כדי שיברכו כמה שאפשר סמוך לקברים. ואם יש שם מת חדש, יש אומרים שיכול לברך גם תוך שלושים יום. ומכל מקום אונן לא יברך ברכה זו, והנכון שהחזן מהחברא קדישא יעמוד ויברך, ויאמר שמכין להוציא את כולם.

12 מברכים ברכת הגומל בפני עשרה אנשים, וצריך "שתי מינייהו" - שנים מהם - יהיו אברכים תלמידי חכמים, ולהלכה המברך עצמו מצטרף לעשרה, והטוב ביותר לברך בפני ספר תורה, אבל גם אם אין ספר תורה, כגון כעת שחוזרים לכוללים בקבוצות של עד חמשה עשר איש, יכול לברך בפניהם ברכת הגומל.

13 אצלנו בבית הכנסת בכל שבוע יש אנשים שנסעו מחוץ לעיר, וכשמברכים הגומל מכריזים: אני מכין להוציא את כל מי שרוצה לצאת ידי חובה. וזה דבר טוב ונכון, ויכוין גם על הנשים הנמצאות בעזרת נשים. המברך צריך לעמוד, ולכתחילה טוב שגם מי שיוצא ממנו ידי חובה יעמוד, אבל זה לא מעכב.

14 חלק מהראשונים כתבו שמצות "ואהבת לרעך כמוך" נאמרה על אשתו.

העלון להצלתם של: נוגע בת מלכה - הצלחה ופרנסה, עדי בן רחל - הצלחה בעבודה, עדי בתאל בת פרידה - רפואה שלמה, עוז בן יהודית מלכה - הצלחה בכל, פערל מירל בת אסתר - רפוש, קרבן עליוה - זרע בר קיימא, רחל בת חנה - רפואה שלמה, רפאל בן רבקה - בריאות והצלחה.

זירא לשמיעה 'איכוין ותקע לי' - תתכוין ותתקע בשבילי, ואומרת הגמרא: שמע מינה מצוות צריכות כוונה. מוכח שהגמרא למדה משומע כעונה למצוות צריכות כוונה. ואלו הם דברי הבית יוסף שהזכרנו, שמה שצריך כוונת שומע ומשמיע בברכת הגומל, אתיא כמאן דאמר מצוות צריכות כוונה. לכן צריך לומר תירוץ אחר, לעולם מרן לא חושש למאן דאמר שמצוות לא צריכות כוונה, ופוסק באופן מוחלט שמצוות צריכות כוונה, ולכן בברכת הגומל וברכות הנהנין אם לא כיון לצאת לא חוששים שיצא, ושאיני ספירת העומר שהעיקר הוא הספירה, וסוף סוף ספר בפיו את העומר, ולא איכפת לי כיון או לא כיון, לכן מרן כתב שלא יענה לחבירו כמה היום לעומר, כי יש לחוש שכיון שספר בפיו יצא ידי חובת המצוה. ברם, לפי דברי המגן אברהם שמרן חושש למאן דאמר מצוות אין צריכות כוונה הקושיא במקומה עומדת, כל אחד יחשוב על תירוץ לפני השינה...

שגמלני ולא שגמלנו

טז. גם כשמברך לעצמו ולרבים, הנוסח הוא "שגמלני" בלשון יחיד. היה כנס של עשרות רבני ערים, היה שם רב ראשי אחד שאמר להם: צריך שאחד יעמוד ויברך על כולם "שגמלנו כל טוב", בלשון רבים, וכך עשו מעשה. אני לא הייתי שם, אבל בפעם אחרת כשהגעתי לכנס הזה, אמרו לי: רב פלוני הנהיג כאן לברך "שגמלנו", אמרתי להם: אסור לשנות ממטבע הברכות. שימו לב, אם כולם מכוונים לצאת ממנו מדין שומע כעונה, גם אם יאמר "שגמלני", יחשב כאילו כל אחד ואחד אמר "שגמלני". אותו רב אמר, מה ההבדל "שגמלנו" או "שגמלני", גם ככה זה הבדל קטן... אבל כבר כתב בנו של הרמב"ם (רמב"ם אל המקורות תשובה יא), שכל שינוי קטן בברכות כיוצא בזה, הרי זה משנה ממטבע שטבעו חכמים בברכות. והבאתי את זה בשו"ת הראשון לציון (ח"ב האו"ח סימן כו), ושם הבאתי עוד אחרונים שכתבו שאין לשנות מנוסח הברכות אפילו שינוי קטן.

הגומל על שחיה בים

יז. מרן זצ"ל בחזון עובדיה ברכות (עמ' שסג) כתב, שמי ששחה בים גם הוא בכלל יורדי הים שמברך הגומל. אבל אין הכוונה שמי ששכשך רגליו בים מברך הגומל, אלא דוקא כשנכנס לים ממש, בזה יכול להיות חשש סכנה, כי יש שם גלים גבוהים או מערבולות, או שלפעמים בלב ים יש 'בורות שיחין ומערות' ואפשר לטבוע שם ח"ו, כיון שניצל מברך הגומל.

השמשות כמה ימי הספירה בזה הלילה, יאמר לו אתמול היה כך וכך, שאם יאמר לו היום כך וכך, אינו יכול לחזור ולמנות בברכה. והטעם הוא, כי אף על פי שלא נתכוין למצות הספירה, חוששים למאן דאמר שמצוות אין צריכות כוונה. ולכן לא ישיב לחבירו "היום חמשה ימים לעומר", אלא יאמר לו כמה היה אתמול והוא יבין, או יעשה לו ביד 'חמסה' נגד עין הרע... ואם אמר היום כך וכך, הפסיד את הברכה של אותו יום. וכבר כתב האבודרהם (עמ' רמב) על פי דברי הרמב"ם (פ"ז מהל' תמידין ומוספין הכ"ה) שברכת הספירה אינה מעכבת את המצוה, ומכיון שספר - אפילו שלא כיון ולא בירך על הספירה - יש לחוש שיצא ידי חובתו.

להלכה מצוות צריכות כוונה

יד. כל נושאי הכלים על השלחן ערוך - ומהם המגן אברהם (סק"י) ועוד - מקשים, הלא מרן השלחן ערוך (סימן ס סעיף ד) פסק בזו הלשון: יש אומרים שאין מצוות צריכות כוונה, ויש אומרים שצריכות כוונה לצאת בעשיית אותה מצוה, וכן הלכה. וקיימא לן, יש ויש הלכה כיש בתרא, ואם כן להלכה מצוות צריכות כוונה, ומרן לא נסתפק בכלל, אלא קבע יתדות כמכה בפטיש וכתב "וכן הלכה". אם כך, מדוע בהלכות ספירת העומר (סימן תפט סעיף ד) מרן חשש למאן דאמר שמצוות אין צריכות כוונה? המגן אברהם יישב, שבמקום של ברכה לבטלה מרן חשש לדעה החולקת. הפרי חדש (סימן תפט) יישב, שלדעת מרן מצוות דרבנן אין צריכות כוונה, וכדעת הרדב"ז (סימן לד). אבל הפרי חדש עצמו אינו סובר כך, ורוב האחרונים לא הבינו כך בדעת מרן, וכמו שמצינו בברכת הגומל וברכות הנהנין שהן מדרבנן, ואף על פי כן צריכות כוונה. לכן תירוצו של הפרי חדש דחוי, ואנחנו תופסים את תירוצו של המגן אברהם, שמרן חשש לדעה החולקת.

החילוק בין ספירת העומר להגומל

טו. ומעתה יש להקשות, מדוע בהלכות ספירת העומר מרן חשש למאן דאמר מצוות אין צריכות כוונה, ואילו בברכת הגומל וברכות הנהנין לא חשש, ומשמע שאם לא כיון יברך שוב בעצמו. זו קושיא חזקה שלא ראיתי מי שהקשה אותה, וכך הקשנו בילקוט יוסף (ספירת העומר עמ' רסז). ולכאורה יש ליישב על פי מה שכתב הגאון רבי יצחק טייב - מגדולי חכמי תוניס - בספרו ערך השלחן (סי' ס סק"א) לחלק בין דין מצוות צריכות כוונה לדין שומע כעונה, כי גם למאן דאמר מצוות אין צריכות כוונה, כשרוצה לקיים המצוה בשמיעה צריך כוונה. אבל קודם כל, מדברי הגמרא בראש השנה (כח.) משמע לא כך, כי שם מבואר שאמר רבי

עקב הנחיות משרד הבריאות הורה מרן הרשל"צ שליט"א על ביטול השיעור בביהכ"ס "היזדים" והשיעור מועבר מביתו של מרן שליט"א באמצעות הלווין או דרך קול חי- ורשת מורשת

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 21:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 22:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" *5293 *שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

נחמן בן רחל

ה' יפתח לו את ליבו בתורה ויראת שמים

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשידור חי בשיעורו השבועי להצלחה לרפוא"ש או לעילוי נשמת יקירכם **חייגו: *5290** ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של 'באן מורשת' 100.7 fm, 92.5 fm, 90.8 fm וב'קול חי' 92.8 fm, 93.00 fm

העלון להצלחתם של: חיה שושנה בת שולמית- רפואה שלמה, יוסף בן מרגלית- יראת שמים, יפית בת דוליס-רפואה שלמה, ליאור עובדיה בן סגולה-זיווג וכל הישועות, לילך בת רננית- בשורות טובות, לכל משפחת אוחנה-כל הישועות, רבית בת סגולה- כל הישועות, שרה בת מלכה-הצלחה בכל, שרה חיה בת פערל מירל-בשורות טובות, תהילה בת מיריס-הצלחה.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים וראש בד"ץ "אור שרגא"

פרשת במדבר

וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (א.א).

מדוע נזכר כאן שהתורה ניתנה במדבר סיני? מה זה משנה היכן ניתנה התורה? אלא אומר המדרש (במדב"א ז): מכאן שנו חכמים, בשלשה דברים ניתנה התורה, באש ובמים ובמדבר. באש מנין, (שמות י"ח) "והר סיני עשן כולו" וגו'. ובמים מנין, שנאמר (שופטים ה'ד) "גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים". ובמדבר מנין, "וידבר ה' אל משה במדבר סיני".

ובשלשה דברים אלו נרמזו כמה יסודות בענין לימוד התורה ועבודת ה':

א. מכאן למדנו שהתורה ניתנה לכל ישראל וכל אדם צריך לעסוק בה, כמו שאומר המדרש (שם): למה ניתנה בשלשה דברים הללו? אלא, מה אלו חנם לכל באי העולם, כך דברי תורה חנם הם, שנאמר (ישעיה נה"א) "הוי כל צמא לכו למים". ובא המדרש ללמדנו שכל אדם שרוצה ללמוד תורה יכול לזכות בה, תורה מונחת בקרן זוית, כל הרוצה ליטול יבוא ויטול.

ב. עוד אומר המדרש (שם): כשם שהמדבר הוא הפקר, כך צריך האדם לעשות את עצמו כהפקר - להיות עניו ושפל, וכל מי שאינו עושה את עצמו כמדבר אינו יכול לקנות את החכמה והתורה, לכן נאמר "במדבר סיני". ולכן קוראים בתורה את פרשת במדבר לפני חג השבועות זמן מתן תורתנו, ללמדך שאם רוצה אדם לזכות לקבלת התורה ישם עצמו כמדבר, שתהיה בו מידה גדולה של ענוה, שירגיש שאין לו במה להתגאות ולפני מי להתגאות, וכך יזכה לתורה. ויסוד זה נלמד גם מן המים, כמו שאומרת הגמרא (תענית ז): למה נמשלו דברי תורה למים? לומר לך: מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה.

ג. אומר רבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל (זרע קודש): המדבר הוא מקום שהקליפות נאחזות בו, כמו שנאמר (דברים ח טו) "המוליכך במדבר הגדול והנורא נחש שרף ועקרב", ופירשו בזוהר הקדוש (ח"ב קנז). שמקום המדבר והשממה שאין בו ישוב הוא מקום שליטת הסטרא אחרא. לכן ניתנה התורה במדבר, ללמדנו שכל מי שעוסק בתורה, אפילו אם חטא וירד למעמקי הקליפות, ע"י לימוד התורה הוא יכול להתעלות ולהתרומם ולצאת מאחזית הסטרא אחרא.

ולכן נמשלה התורה גם למים, כשם שהמים יורדים ומתפשטים בכל המקומות הנמוכים השפלים והעמוקים, כך סגולת התורה שהיא יכולה להתפשט אפילו במקומות הנמוכים ביותר, להעלות את האדם מכל הבחינות, ואפילו הפחותים ביותר יכולים להתעלות ולהתרומם על ידה.

ד. בענין לימוד התורה כל אדם צריך לדאוג לעצמו - ללמוד תורה בעצמו, כמו שאמרו חז"ל (אבות פ"א מ"ד) אם אין אני לי מי לי.

וזה אנחנו לומדים ממדבר סיני - המדבר הגדול והנורא, מקום נחש שרף ועקרב וצמאון אשר אין מים. אדם שהולך במקום ציה ושממה ומוקף בסכנות כאלו, דואג לעצמו להנצל מהם ולהתקיים במקום הסכנה, ואינו סומך על אחרים שיאדאגו לו. כך גם בענין לימוד התורה, לא יחשוב שאחרים יאדאגו לו וילמדו לזכותו, אלא ילמד תורה בעצמו להחיות את נשמתו, וכך יציל מהנסיגות הרבים המקיפים את האדם בעולם הזה.

להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 054-8463097

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
ידוע מעלת פדיון הנפש
שבחובה להשיג מבני אדם חולי, צרה ויגון, וטוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
בענין חשיבות פדיון נפש

"זוהיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"
רבי אגודת "בית מרח" שוויכס פדיון נפש לכל שם ושם
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם
חייגו 5290*

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א
רב מחלבות שטראוס - ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והמזון נהריה

בעקבות רבותינו הדליקו נר

"הסבא קדישא" רבי שלמה אליעזר אלפנדר

בשבת האחרונה חל יום פטירתו של "הסבא קדישא" רבי שלמה אליעזר אלפנדר זצוק"ל.

רבינו נולד באיסטנבול שהייתה אז הבירה האימפריה העות'מאנית, לאביו רבי יעקב זצ"ל שהיו מיוחסים עד לבצלאל בן אורי משבט יהודה. כבר משחר נעוריו ראו כולם את גדולתו וקדושתו ואף בימי נעוריו התכתב רבנו בהלכה עם גדולי עולם כמו רבי עקיבא איגר והחתם סופר.

לאחר נישואיו פנו אליו שישמש כראש ישיבה בעיר קושטא אך עשה עממה נטאי שהמשכורת שלו תהיה כמו המשכורת של אברכי הישיבה ולא יותר, לאחר שנים רבות נבחר על ידי הקהילה לשמש כחכם באשי (הרב הראשי) של העיר דמשק, בשנת ה'תרס"ח עקב מחלוקת שפרצה בקהילה היהודית בצפת פנו אליו במכתב רבני צפת שיבוא להשכין שלום בעיר ואכן לאחר כמה שנים עלה רבנו לארץ ישראל לעיר צפת ומאז החליט רבנו שהוא לא יוצא מגבולותיה, בעקבות זאת התבקש רבנו לשמש כרבה של העיר צפת ובו שימש רבנו בתפקיד במשך כמה שנים, לאחר מכן עלה רבנו ונתיישב בירושלים בשכ' מקור ברוך וגר ברחוב הקרוי על שמו עד היום הזה רח' הרב אלפנדר.

רבנו היה ידוע בחריפותו הגדולה, דרך פסיקתו הייתה לשלב את דברי הראשונים עם הכרעותיהם של המקובלים מהאר"י והרש"ש הקדושים.

בחג הסוכות נהגו רבים לעלות לרגל לביתו, אך היות והדבר גרם לו לביטול תורה קבע רבנו שעה מסוימת שבו ניתן להתברך מפיו הקדוש ולאחר מכן היה סוגר דלתו ולומד ללא הפסקה, בליל פסח היה משנה רבנו מהרגלו והיה מתחיל את ליל הסדר מוקדם והיה מסיים את הסדר מהר מהרגיל ולאחר מכן היה פותח את דלתות ביתו על מנת שכל המעוניין לשאול שאלה הלכתית יכול היה להיכנס לרבנו ללא חשש שהוא מפריע וכל זה היה נוהג רבנו היות וחשש שאנשים נמנעים לשאול שאלות המתעוררות אצל מורי ההוראה האחרים היות והם טרודים במצוות החג, ורק בשעות הלילה המאוחרות היה ממשיך רבנו לעסוק בסיפורי יציאת מצרים עד אור הבוקר.

על אף שרבנו זכה לזקנה מופלגת (גיל 110) היה הולך רבנו ללא סיוע ואף לא נזקק למשקפים וכל זאת למרות שרבנו היה לומד מספרים ישנים המודפסים בכתב קטן והיה כותב תשובות הלכתיות לרבים הפונים אליו.

בליל כ"ב באייר ה'תר"ץ לאחר אמירת "תיקון חצות" כתב רבנו את תשובתו ההלכתית האחרונה ובבקריו של יום לאחר עלות השחר הניח רבנו תפילין וקרא קריאת שמע ועוד בטרם סיים רבנו את קריאת שמע נפטר על כסאו שהוא עטור בטלית ותפילין.

רבנו נטמן בהר הזיתים עיה"ק ירושלים והוא בן 110 שנים. לרבנו תלמידים ומקורבים רבים בניהם הגאונים הגדולים: רבי יעקב חיים סופר (בעל כף החיים) רבי שאול הכהן דוויק (רבה הראשי של ארם צובא) האדמו"ר ממונקטש (בעל המנחת אליעזר) ורבי יוסף חיים זוננפלד (רבה הראשון של העדה החרדית).

העלון להצלחתם של: רבג בן טלי - זיווג הגוסן, תמר חנה בת שאולה-רפואה שלמה, אברהם בן משה-זרע בר קיימא, אורית בת רות-זיווג הגון, אפרת בת ציפורה-בריאות הנפש, אריה יהודה בן רות- חזרה בתשובה, בניצין דוד בן רות-חזרה בתשובה.

מאור ישראל

הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
בפינתו הקבועה ברדיו קול חי בתוכניתו של הרב בן לולו
כל יום ה' בשעה 13:30

שאלה: מי שחתם חוזה שכירות ואחד מתנאיו שבסיום השכירות חייב לעשות לו פוליש על כל הדירה, וכשבא לצאת טוען השוכר שאינו צריך לעשות פוליש מפני שמר על ניקיון הדירה במאה אחוז האם בכל זאת בעה"ב יכול לתבוע את המשכיר?

תשובה: מצינו בדומה לזה באדם שהשכיר פועלים ולא סיכם איתם מראש כמה ישלם להם ובסוף העבודה ביקשו סכום מסוים ולא רצה לשלם להם, הדין הוא שצריך לשלם להם כפי הנהוג באותו המקום ובאותה מדינה והם לא יכולים לתבוע אותו יותר כמבואר במס' בבא מציעא פג. וכן פסק הרמב"ם בהל' שכירות פ"ט הל' א' והסמ"ג בעש"נ פט' והשו"ע בחושן משפט סי' של"א ע"א, א' משמע מהאמור שדין זה שמסתכלים על מנהג המדינה הוא באופן שלא סיכמו ביניהם את התנאים מראש, אבל באופן שסיכמו ביניהם מראש ישלם להם לפי שעה וכדו', ולא מסתכלים בזה על מנהג המדינה אלא על התנאים.

להלכה: נראה לומר שוודאי שהשוכר חייב לעשות פוליש בדירה ואע"פ ששמר על כל ניקיון הדירה במאה אחוז כיון שזה נכתב בתנאי השכירות ולא חילק בין אם הדירה תהיה נקייה או לא.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית *5293* שלוחה 5

שאלה: מה הגדר שפטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים האם כדי לצאת ידי שמים הוא חייב לשלם לחברו כל מה שהזיק לו או דילמא מידת חסידות הוא לצאת ידי שמים?

תשובה: איתא בגמ' ב"ק דף נה: אמר רבי יהושע ארבע דברים העושה אותן פטור מדיני אדם וחייב בדיני שמים ואלו הן הפורץ גדר בפני בהמות חברו והכופף קמתו של חברו בפני הדליקה והשוכר עדי שקר להעיד והיודע עדות לחברו ואינו מעיד לו עכ"ל וכן פסקו הר"ף בדף ס"ה והרמב"ם בהל' נזקי ממון פ"ד הל' ב' הטור והשו"ע בחו"מ סי' שצ"ו סעי' ד' ע"ש

ובנדון דידן עיין למאירי ב"ק דף נ"ו. ד"ה 'כל' שכתב בשם גדולי הדורות שכל שנאמר חייב בדיני שמים פסול הוא לעדות עד ששייב, ועיין בברכת יהודה ח"ו סי' ד' חוש"מ שדן בזה והביא את הש"ך שכתב בסימן ל"ב אות ב' חוש"מ שאינו יוצא בדיני שמים עד שישלם

וכן עיין לקצות החושן סימן ע"ה אות ד' שאם פרע לו בסתם משום שסבור שחייב בדיני אדם ובאמת אינו חייב אלא בדיני שמים אין בזה גדר מחילה בטעות כיון דמצווה קעביד שמחזיר.

להלכה: ודאי שהדין שחייב בדיני שמים אינה מידת חסידות אלא חובה ואם רוצה שלא יתבעו אותו בשמים ילך וישלם או ירצה את הניזק עד שישלם לו.

הרב אברהם דניאל שליט"א
רב במוקד הליכות "בית מרק"

אקטואליה בהלכה

לא יברך ברכת מעיין שלוש מפני שברכת המזון פוטרת אותו, אלא שיש חולקים שאומרים שהוא הדין דווקא ביין של קידוש אבל לא בפת הבאה בכיסנין, משום שיין של קידוש הוא חובה מה שאין כן בנידון שלנו שהוא רשות, ועיין מה שכתב מרן מלכה בספרו הליכות עולם (חלק ב' עמוד כ"ט) שלא יברך ברכה אחרונה גם בנידון שלנו ספק ברכות להקל.

ולדין של בשר וחלב הנה ידוע שהאוכל מאכלים בשריים ורוצה לאכול לאחר מכן מאכלים חלביים צריך להמתין שש שעות בניהם, אבל האוכל חלבי ורוצה לאכול לאחר מכן בשרי יכול לאכול תיקף ומיד, בתנאי שירחץ את ידיו במים וישטוף את פיו ויאכל מאכל לקנח פיו.

ועיין עוד בילקוט יוסף איסור והיתר (סימן פ"ט) ולכן אלו שנוטלים ידים לסעודה עולה להם גם להציצת ידים ולאחר מכן ירחצו את פיהם במים ושאוכלים כזית פת לצורך סעודה עולה להם גם לצורך קינוח פיהם. ויכולים לאכול לאחר מכן בשרי.

שאלה: מה הדין באנשים שאוכלים עוגות גבינה בחג שבועות ולאחר מכן נוטלים ידים וסועדים סעודה בשרית האם יש בכך בעיה הלכתית מצד קדימה לברכות או מצד בשר וחלב?

תשובה: הנה ידוע שנהגו לאכול מאכלי חלב בחג שבועות, והרבה טעמים יש לכך, אחד הטעמים שעם ישראל שחטו בשר ועופות לכבוד החג והם היו לפני מתן תורה ובחג עצמו קבלו את התורה וחלק מן הצווים שהתורה ציוותה הוא לאכול בשר כשר ולא היה להם זמן לשחוט שוב לפי הדיקדוקים ההלכתיים אלא רק להכין כל מיני מאכלים חלביים.

לכך נהגו גם עכשיו לאכול מאכלים חלביים, ויש אנשים שנהגו לאכול קודם סעודה של יו"ט והם צריכים לשים לב בדין של ברכות, שכן כתב מרן השו"ע שאדם שמקדש ושותה רביעית יין ולאחר מכן סועד את סעודתו אינו מברך ברכה אחרונה על היין, מפני שברכת המזון פוטרת אותו. ומשם נלמד לנידון שלנו שאדם שאכל פת הבאה בכיסנין כשיעור קודם הסעודה

פינת בריאות

אתם שואלים והמומחים עונים במייל:
betmaran1234@gmail.com

משמש

משמש - ערך תזונתי וסגולות רפואיות לגופנו

משמש הוא עץ נשיר שמקורו כנראה בסין, ומשתייך לסוג הפרונסוס, משפחה אליה משתייך גם השזיף. עץ המשמש מתנשא לגובה של 6-8 מ', פרחיו בגוון לבן וורוד, וטעמו של הפרי חמוץ מתוק.

פרי המשמש ניתן גם לשמר ולהכין ממנו ריבות, קונפיטורות, לפתנים ועוד. בישראל הילדים נוהגים לאסוף את גלעיני הפרי, לייבש אותם ולשחק אתם בגוגו...

משמש ידוע בתכונותיו הבריאותיות הרבות: בין היתר, הפרי מכיל ריכוז גבוה של ויטמין A. כדאי לדעת כי ויטמין A נחוץ לתפקוד יעיל ותקין של מערכת הראייה, מסייע בשמירה על מערכת החיסון ובחזיקה, נחוץ לשמירה על עור בריא ומגן ביעילות מפני נזקי קרינת השמש. נהוג להמליץ לנשים בהריון לכלול בתזונתן משמש טרי או מיובש, מאחר שהוא מסייע להתפתחות העובר.

כאמור, פרי המשמש מהווה מקור מצוין ועשיר לבטא קרוטן התורם להפחתת הסיכון להתפתחות מחלות לב וכלי דם.

בנוסף, הפרי עשיר בסיבים תזונתיים המסייעים לתפקוד יעיל ותקין של מערכת העיכול, לרבות עזרה בניקוי רעלים ופסולת מהגוף.

כדאי לדעת כי הסיבים התזונתיים שבפרי המשמש חשובים גם כדי להפחית את רמת הכולסטרול הרע מסוג LDL.

חשוב לציין כי מגרעיני המשמש מפיקים ויטמין מסוג B17 - ויטמין זה נמצא כתרופה טבעית יעילה ואפקטיבית למניעת מחלת הסרטן.

יש חוקרים הטוענים כי ויטמין B17 הוא מעין חומר של "כימוטרפיה טבעית" המסייעת במלחמה נגד סרטן.

הגנה טבעית מפני קרינת השמש: מחקרים שנעשו אודות משמש ותכונותיו גילו כי הפרי חשוב גם להגנה על העור מפני נזקי קרינת השמש.

לכן מומלץ בחודשי הקיץ, ולמעשה - לאורך כל ימות השנה, לשלב מנת משמש בתזונה.

המשמש עלול להיות נגוע בחרקים. איך בודקים?

משמש טרי: יש לחצות את הפרי, להוציא את הגלעין ולבדוק בפנים אל מול מקור אור חזק, ולוודא שאין בו תולעים. (הנקודות על הקליפה אינן כנימות)

מישמש מיובש: הנמכר חצוי- לשטוף במים פושרים ולבדוק.

הנמכר סגור- לפתוח ולבדוק כנגד האור משני הצדדים.

העלון להצלחתם של: אפרת בת ניצה - בריאות, דוד בן אריאלה - פרנסה טובה, הודיה בת אפרת - הצלחה בכל, דוד בן שולמית מוזל - הצלחה בלימוד התורה, שמואל נתנאל בן עדנה - בריאות איתנה ורגיעות, יהודה בן אורלי - שמירה מעיין הרע וברכה והצלחה בכל.

להיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשיית "בית מדרש" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגלי" ועוד...

להתעצם תמיד עם "נעשה ונשמע"

"נעשה ונשמע" הוא מאמר בעל עוצמה תמידית. האדם יכול להתעצם ולהשיג הישגים נפלאים עם התמימות של "נעשה ונשמע", שפירושה: איני מפחד ואיני נרתע משום דבר, ואפילו מה שנראה לי כדבר קשה ביותר, אתמודד מולו בתחושה שאיני לבד, אלא הקב"ה מלווה אותי בכל צעד ושעל, ואני עומד לעשות ולהצליח.

זה ממש כמו עשיית המשכן על ידי בצלאל ואהליאב וכל חכמי הלב, כפי שמסביר הרמב"ן. כאשר בא משה רבינו בשם ה' "כל נדיב לבו יביאה... למלאכת אהל מועד", שואל הרמב"ן: וכי איזה מלאכה הייתה בידם, הלא הם עבדו במצרים בחומר ובלבנים, ומניין למדו צורפות ואריגה ושאר המלאכות הקשות שבמשכן? עונה הרמב"ן: "הם באו למשה רבינו ואמרו: 'הננו מוכנים למלאכת המשכן'. 'יש לכם קורות חיים?'. 'אין'. 'יש לכם איזה ניסיון?'. 'לא'. 'אם כך, מדוע באתם?'. 'כי הקב"ה אמר 'כל נדיב לב יבוא', ולכן אנחנו באים!'" מסביר הרמב"ן, שבזכות זה הם זכו ל"מלא אותו רוח חכמה, רוח בינה, לעשות בכל מלאכת המשכן".

זהו העניין של "נעשה ונשמע". כאשר האדם בא ואומר: "אני הולך על הכל, איני מוותר על שום מצווה, ככל שהדבר קשה לי - שמירת הענינים, שמירת הלשון, התמודדות עם כעס, עצבות, דכאון, חרדות, פרנסה קשה, רווקות ממושכת - למרות כל מה שעובר עלי, אני אלך עם זה ואצליח! כי כשאתה מחליט שאתה תלך ותצליח, אתה בוודאי תצליח.

"נעשה ונשמע" פירושו שאתה עומד לפני ה' ואומר: "ריבוננו של עולם, אני מאמין שכל מה שעובר עלי, טרדות מבית ומחוץ, הפרעות בתפילה ובלמוד, הכל בהשגחה פרטית. זה לא מקרה, אלא אתה מלווה אותי בכל מה שעובר עלי. בכוח זה אעשה את כל המאמצים לדחות את המחשבות הרעות, אתאמץ לשמוח, ללמוד תורה, לעשות מצוות ולהתפלל, ולחזק את האמונה והביטחון שלי בך, ואני מאמין שאצליח!". ככל שתהיה לך אמונה עוצמתית ב"נעשה ונשמע", אתה בוודאי תצליח.

זה היה הסוד של עם ישראל בקבלת התורה. הם הגיעו להישגים מעל לכוחות הטבעיים של בני האדם מכוח הרצון של "נעשה ונשמע".

הדבר הזה הינו תמידי עד היום. ככל שאדם מעצים את ה"נעשה ונשמע", לא מתרגש, לא מפחד ולא נרתע מכל דמיונותיו, ואומר: "נכון, הכל עלול לקרות לי, אבל זה לא יקרה לי, מכיוון שאני מאמין באמונה שלימה בקב"ה, אני בוטח בו, ומובטח לי כי 'הבוטח בה' חסד יסובבנו".

האדם לא מתחיל לחשב כל מיני סיבות טבעיות, כגון פלוגי לקה בצרה כזאת בגלל סיבה אחת, ואלמוני התמוטט בגלל סיבה אחרת, ואילו אצלי זה לא אמור להיות, אלא יחשוב בלבו: הכל עלול לקרות לכל אחד, אלא שאני בוטח בה', אני הולך על ה"נעשה ונשמע" בלי שכל והיגיון ובלי כוחות טבעיים, ולבסוף בעזרת השם אצליח.

ניתן לשמוע כל יום 5 דקות של אמונה יומית *5293 שולחה 3

אתגרים בחינוך

הרב אברהם ברזילאי שליט"א
יו"ר מרכז אתגרים בחינוך ומגיש התכנית קירות שקופים ברדיו "קול חי" והרשות...

יאוש? - שלא מדעת!

כשלומדים גמרא ופוסקים, מגלים את ההיקף העצום של גדולי עולם כמו הרא"ש והרמב"ם, הר"ף והריטב"א, עד שאתה עומד ומשתומם "מה, את כל זה הכיל בראשו אדם אחד???"

עומד לו נער צעיר בחדר 'אוצר הספרים' ב'בישיבה', מדפי העץ הכבדים ממלאים את האולם מקיר לקיר, לאורך ולרוחב, מהרצפה ועד למרומי התקרה. אלפי ספרים, ישנים לצד חדשים, סולמות בודדים פזורים בינותם, למקרה שמישהו יבקש ספר שנמצא דווקא במדף העשירי והנער עומד דומם מביט באלם באוצרות הבלומים עיניו מלאות תהייה והוא אומר לעצמו "איך אני אספיק ללמוד את כל זה???" מה הסיכוי לנער צעיר בדרונו להיות בקיא בכל הש"ס והפוסקים. לפעמים צריך לשבת על שורה אחת ברמב"ם שבוע שלם (!) הלוא אפילו אם רק היה צריך לקרוא את כל ספרי הלימוד במהירות כקורא תהילים, לא ודאי שהיה מספיק את הכל בימי חלדו ומה הסיכוי להיות גדול באמת...? אכן, לא פעם ניגשים בחורים למשגיח הישיבה או לר"מ עם יאוש גדול בעיניים. מה להם להתאמץ להבין את סוגיית 'תקפו כהן' או 'כלאיים בצייט', הלא חודשים יעמלו, ומה יבינו לבסוף, שני דפי גמרא???, ומה, על זה יעמלו חודשים? ומה יצא להם בסוף? איפה הם ואיפה לגמור את כל הש"ס וזה עוד בלי לקחת בחשבון את מסכתות שבת, עירובין, נדה

מה עונים לבחור כזה?.. מה נאמר לו?.. ובאמת - איך קורה שבכל זאת יש לנו בדור תלמידי חכמים הבקיאים בכל מכמני התורה? האם בא מלאך בלילה ומלמדם? ובכן, התשובה לבחורים אלו היא קודם כל הידיעה שאין יאוש זה נובע אלא מעצת היצר להכשילם. הלא נבין - התורה דורשת מהאדם רק דבר אחד: "עשה מה שביכולתך!" לא גרם אחד יותר, וכל השאר הוא על בורא עולם. משל למה הדבר דומה, למלך שהבטיח את בתו למי שיצליח להגיע רגלית בעליה במדרגות לראש מגדל בן 300 קומות. הרבה ניסו, הגיעו לקומה 40 והתייאשו. עד שבא אדם חכם ואמר לעצמו "הרי לא יתכן שהמלך יצווה על דבר שהוא מחוץ ליכולת האנושית. אתאמץ ואצליח. ואכן גם הוא הגיע לקומה 40 מתנשם ומתנשף, רגליו רועדות והוא כמתעלף - הבין כי נשאר לו עוד 260 קומות לעלות... פנה ביאושו לרדת מטה אלא שאז אמר לעצמו "הלא בכל קומה שאני עולה מקיים אני את מצוות מלכי האהוב. האם יש לי יכולת לעלות עוד קומה אחת בלבד? כן! אז מה אם בבת המלך לא אזכה, העיקר שאוכל לומר לו כי עשיתי באמת כל מה שביכולתי לקיים את דבריו. עלה באיטיות עוד קומה אחת והנה לפתע נגלתה לפניו מעלית מפוארת שהביאה אותו אל היעד הנכסף...

זהו הסוד ידידי. עשו מה שביכולתכם. בלי לחשוב על הספקים, על תוצאות ועל 'האם אזכה להיות גדול הדור'. פשוט עשו מה שביכולתכם.

נפלאות הבריאה

יתוש

בארץ קיימים סוגים ומינים שונים של יתושים. היתושים הבוגרים משיגים את הסוכרים הדרושים לקיומם ממציצת נוזלי צמחים. נקבות היתושים עוקצות פונדקאים בעלי דם חם, כולל בני אדם, כדי להשיג חלבון הדרוש להתפתחות הביצים. יתושים עלולים להעביר גורמי מחלה ולפוגע בבני אדם.

• יתוש הבית המצוי - (Culex pipiens) הוא המין הנפוץ מבין היתושים השייכים לסוג קולקס, וגורם לרוב מטרדי העקיצות ברחבי הארץ. אוכלוסיות גדולות של יתוש זה מתפתחות במים עשירים בחומר אורגני כגון מים מזוהמים בשפכים ובביוב לא מטופל. יתושים אלו פעילים בשעות החשיכה ובין הערביים. יתוש זה נחשב למעביר העיקרי של נגיף קדחת מערב הנילוס בארץ.

• יתוש הטיגריס האסייני - (Aedes albopictus) הוא מין פולש הנפוץ באזורים רבים בארץ. היתוש פעיל הן בשעות האור והן בשעות החשכה וגורם למטרדי עקיצות קשים. עיקר ההתפשטות של יתוש זה בעולם היא באמצעות העברת ביצים ו/או זחלים במים המצטברים בתוך צמיגים משומשים. יתוש הטיגריס

האסייני נחשב לאחד המינים הטורדנים ביותר לאדם. נקבת יתוש אחת יכולה לגרום למספר רב של עקיצות בתוך זמן קצר ולעקיצות גם דרך בגדים דקים. כמו כן התגובה האלרגית (גירוד, אדמומיות ונפיחות) של רוב האנשים לעקיצה של יתוש הטיגריס האסייני, חריפה יותר מאשר התגובה לעקיצות של יתושים אחרים.

מחלת קדחת מערב הנילוס היא מחלה של בעלי חיים המועברת גם לבני אדם (מחלה זואונוטית).

נקבת היתוש עלולה להידבק בנגיף קדחת מערב הנילוס במהלך מציצת דם (עקיצה) של עופות נגועים ולהעבירו בעקיצה נוספת לבני אדם. מאחר שלא קיימות תרופות יעילות למחלה ואין חיסון לבני אדם, ומאחר שלא ניתן לחסל את כל מיני עופות הבר והעופות הנוודים המעבירים את המחלה, הדרך העיקרית לצמצום העברת המחלה לאדם היא על ידי מניעת מפגעי יתושים המתרכזת בשני כיוונים עיקריים: איתור וסילוק מקורות מים המאפשרים דגירה של היתושים, והתגוננות מפני עקיצות היתושים.

העלון להצלתם של: ניסים רחמים בן פנינה- כל הישועות והצלחה, בועה בן שרה- נחת להורים שלו, הילה בת חנה- רפואה שלמה, חגית בת רות- הצלחה בכל, ישי עדן בן מירב- בריאות, שאול בן דבורה זיוה- זרע בר קיימא, אליהו בן שרה הרמת- הצלחה בלימוד, אסתר דבורה בת יעל- זיווג הגון.

בחסדך בטחתי

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293 שלוחה 8 < 13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

להתמודד עם חסרונותיו. אין אף אחד מושלם. גם אם זה נראה לך טעות או קשה מידי, גם אם זה נראה לך קושי שאי אפשר לפתור אותו או להתמודד איתו, תמיד תזכירי שמה שיש לך זה הכי טוב עבורך ומותאם לכוחות האישיים שלך בדיוק. בדיוק.

הכול לטובתך וזה לא סטיקור על האוטו - זה אמיתי.

כל אישה חייבת להשקיע במציאת הכוחות המיוחדים לה ביחס לבעלה, בלי להסתכל על השכנה, כי את הצרות שלה לא היית רוצה. ברגע ששמו לך טבעת זה נכתב מלמעלה, הרגע שהתחנת לא קרה בטעות. אין אופציות אחרות חוץ מבעלך. מיד כשעולה לך מחשבה שאולי זה טעות, שאולי יכולת להשיג טוב יותר, מיד תאמרי לעצמך עד כמה הקב"ה הוא אחד יחיד ומיוחד ואין טעויות מתחת ידו. אם הוא נתן לך סימן שיש לך כוחות להתמודד.

לא רק להתמודד, אלא יש לך את הכוחות להגיע בדיוק איתו לזוגיות מושלמת. אהבה אמיתית וכבוד הדדי. עצם החשיבה הזו כבר פותרת 80% מהבעיה, כי ברגע שאשה חושבת שישנה עוד אופציה, שקיימת דרך להחליף או להתייאש זה לכשעצמו מגדיל את הבעיות. זה מוריד את המוטיבציה ואין לה באמת חשק לעבוד על עצמה. הצעד הראשון לפתרון הינו אף פעם לא להתייאש, תמיד לומר לעצמך שאת ענקית, שאת טובה ויש בך מלא כוחות להתמודד ולהפוך את בעלך לאדם הטוב ביותר והאוהב האמיתי שאת רוצה. לאט לאט יחד עם התמדה ואמונה אמיתית בבורא העולם הכול מסתדר.

תדאגי לשמחה ולאמונה שלך, תהי מכוונת לבעלך בלבד ולא לסובבים אתכם. כל אחת תשקיע את מיטב כוחותיה בביתה ולא באף אחד אחר!

(מתוך הספר יגל ליבי- הרב יגאל כהן שליט"א)

אולי מיהרתי להתחתן??

אולי זאת הייתה טעות?

כואב לומר אך כולם יודעים את האמת כי הרבה מהזוגות בימינו שאלו או הרגישו את התחושה: אולי עשינו טעות? אולי הבחירה לא הייתה מוצלחת? אולי מיהרתי להתחתן? אמא שלי לחצה עליי, השדכנית עבדה עליי, החברים לא סיפרו לי את האמת בברורים, והוא בכלל שחקן ראשי בהצגת הפגישות.

המריבות וחילוקי הדעות לאורך השנים מגבירים את השוני בין בני הזוג, ממחישים בזכויות מגדלת כל פגם וחסרון של הצד השני. פתאום רואים רק את הנקודות השחורות.

רק את החסרונות. ואיפה היתרונות? כנראה שהיו לפני ששם את הטבעת. או אולי גם אז הייתי פשוט מסנוורת מידי. ההרגשה הזו בטח מוכרת לחלק מהזוגות. ליותר מידי מהזוגות, בארץ ובעולם.

הרגשת ההחמצה, שאולי מגיע לי טוב יותר, שאם הייתי ב"שוק הרווקות" היו כבר חוטפים אותי לבטח. ישנן נשים שגם חושבות כי הבעל של השכנה טוב יותר, מכבד יותר ומאמינות כי החסרונות האלו תמיד היו - אבל לא בממדים כאלו. ובכלל - למה להתחתן? היה דווקא נחמד עם החברות בסמינר

התשובה לכל אלו היא כמו תמיד: האמונה. הכנסת הקב"ה לתמונה פותרת את כל העניינים. איפה בורא עולם נמצא בתמונה שציירתי לעיל? היכן נכנס מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא? האם בטעות הכרת את בעלך? האם במקרה השדכנית הציעה לך אותו? ובדיוק אמא שלך אהבה אותו? צריך לפמפם חזק - **אין טעויות אצל בורא העולם!!!** כמו שהוא לא טועה באוכל שהוא מספק למיליוני חיות ברחבי כל היקום, כך הוא לא ייתן לך בעל שאת לא יכולה

קו' הליכות בית מרן' בשבילכם!!

בשלוחות יחודיות

*5293

- שלוחה 1** - מענה רבני הפועל 24 שעות ביממה לכל שאלה בהלכה.
- שלוחה 2** - שידור חי מפי הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א.
- שלוחה 3** - אמונה יומית מאת הרה"ג רבי ישראל לוגסי שליט"א.
- שלוחה 4** - הצטרפו למאות משתתפים להלכה יומית ולדף היומי.
- שלוחה 5** - מאור ישראל - מאת הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א.
- שלוחה 6** - הצטרפו לחלוקת פרקי תהילים ודפי גמרא.
- שלוחה 7** - מספרים על מרן.
- שלוחה 8** - אלפי שיעורים מחזקים ומגוונים מסודר לפי שלוחות.
- שלוחה 8 < 9** - מוסר יומי מפי הרה"ג רבי אייל עמרמי שליט"א.
- חדש!!** - ספורי ילדים מרתקים!! טריוויה במיוחד בשבילכם!
- שלוחה 8 < 23** - שלום בית וחינוך ילדים - הרה"ג רבי אפרים שהרבי שליט"א.
- שלוחה 9** - בנות מרן ומרגלית - הרצאות מרתקות ממיטב הרבניות.
- שלוחה 9 < 4** - מתכונים טעימים ממיטב השפים מחולקים לפי נושאים.
- שלוחה 9 < 5** - נשים מצטרפות ללימוד 2 הלכות לשון הרע בכל יום.
- שלוחה 10** - לימוד בשידור חי עם הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א.
- שלוחה 11** - הצטרפו ללימוד יומי מרתק "נצור לשונך" 2 הלכות יומיות.
- שלוחה 16** - הצטרפו למניין בשידור חי- נץ, מנחה וערבית וכן דף היומי.
- שלוחה 18** - פרויקט 'חברותא' של בית מרן.
- שלוחה 10*** - ספורי ילדים מרתקים!! טריוויה במיוחד בשבילכם!

- חדש!!** - מענה רבני הפועל 24 שעות ביממה לכל שאלה בהלכה.
- שלוחה 2** - שידור חי מפי הראשון לציון רבי יצחק יוסף שליט"א.
- שלוחה 3** - אמונה יומית מאת הרה"ג רבי ישראל לוגסי שליט"א.
- שלוחה 4** - הצטרפו למאות משתתפים להלכה יומית ולדף היומי.
- שלוחה 5** - מאור ישראל - מאת הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א.
- שלוחה 6** - הצטרפו לחלוקת פרקי תהילים ודפי גמרא.
- שלוחה 7** - מספרים על מרן.
- שלוחה 8** - אלפי שיעורים מחזקים ומגוונים מסודר לפי שלוחות.
- שלוחה 8 < 9** - מוסר יומי מפי הרה"ג רבי אייל עמרמי שליט"א.
- חדש!!** - ספורי ילדים מרתקים!! טריוויה במיוחד בשבילכם!

העלון להצלחתם שלי: שן בן מיריס- כל הישועות, שמואל בן פרידה- מרנסה טובה, שמחה בת זונה סופיה-בריאות והצלחה, מלכה בת דינה-רפואה שלמה, מנחם מנדל בן איטל יהודית זיווג, בת שבע בת חיה ליבה- זיווג הגון, הדר שלמית בת נאוה- זרע בר קיימא, תמימה בת קלרה חיה כל הישועות, אביחי מאור בן סגולה- זיווג, אבישג אסתר בת נטלי-בריאות והצלחה.